

Na temelju odredbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2004), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13) i Statuta Sportskog učilišta PESG (u daljnjem tekstu: Ustanova), uprava Ustanove donosi

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU NASILJA

Napomena:

Imenice u muškom rodu podrazumijevaju rodno-spolnu jednakost

Riječ polaznik odnosi se na jedninu i množinu - polaznici

UVOD

Protokol o postupanju u slučaju nasilja (u daljnjem tekstu: Protokol) odnosi se na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite polaznika Ustanove, kao i svih djelatnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja.

Temelji se na odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na sadržaju i obvezama propisanim Programom aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske 25. veljače 2004. godine, Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13), Statutu i Kućnom redu Ustanove.

Protokolom se utvrđuju obveze i odgovornosti, kao i načini postupanja, odnosno što treba činiti uprava Ustanove, stručni suradnik psiholog, nastavnik, polaznik, drugi djelatnik Ustanove ili roditelj (skrbnik) djeteta.

Protokol će biti dostupan na web-stranici Ustanove.

O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati polaznike na satovima razredne zajednice te roditelje (skrbnike) na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine, a po potrebi i češće.

SADRŽAJ PROTOKOLA:

1. Općeprihvaćena definicija vršnjačkog nasilja
2. Postupanje Ustanove u slučaju nasilja među djecom, odnosno vršnjačkog nasilja
3. Postupanje Ustanove u slučaju vršnjačkog sukoba
4. Postupanje Ustanove u slučaju saznanja ili sumnje o nasilju u obitelji
5. Postupanje Ustanove u slučaju nasilja prema polaznicima od strane odrasle osobe u Ustanovi (nastavnika i ostalih djelatnika Ustanove, roditelja, nepoznatih osoba)
6. Postupanje Ustanove u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad drugom odraslom osobom u Ustanovi
7. Postupanje Ustanove u slučaju nasilja prema djelatnicima Ustanove od strane polaznika Ustanove
8. Evidencija Ustanove o sukobima i nasilju u Ustanovi

Koordinatori Protokola su: uprava Ustanove, stručni suradnik psiholog i razrednik.

1. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA VRŠNJAČKOG NASILJA

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju te koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

1. namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, ganjanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda
2. psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece
 - negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje djeteta iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih polaznika, oduzimanje stvari ili novca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od strane djeteta i mlade osobe (unutar kojih je spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i emocionalna bol ili sramota

Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

1. namjera da se drugoj osobi nanese šteta ili ozljeda
2. intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja)
3. moć nasilnika (nasrazmjer dobi, snage, brojčana nadmoć)
4. ranjivost i nemoć žrtve
5. manjak podrške
6. posljedice

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima Ustanova je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. godine.

Nužno je razlikovati nasilje među djecom i mladima, odnosno zlostavljanje od sukoba vršnjaka.

Sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

1. nema elemenata navedenih za nasilništvo – radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nesrazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
2. djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaku cijenu
3. djeca mogu dati razloge zbog kojih su u sukobu
4. djeca se ispričaju ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
5. djeca slobodno pregovaraju kako bi zadovoljili svoje potrebe

6. djeca mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba

2. POSTUPANJE USTANOVE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG NASILJA

U slučaju nasilja među polaznicima u prostorijama i dvorištu Ustanove svi djelatnici Ustanove dužni su:

1. odmah prekinuti nasilno ponašanje polaznika i odvojiti polaznike
2. pružiti pomoć i podršku polazniku koji je doživio nasilje
3. obavijestiti o događaju razrednika, stručnog suradnika psihologa i upravu Ustanove

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja – uprava Ustanove, stručni suradnik psiholog i razrednik dužni su:

1. odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika Ustanove ili po potrebi pozvati djelatnike policije
2. ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, dopratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe prilikom odlaska liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika

3. odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje ili zakonske zastupnike djeteta te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje su do tada poznate te ih izvijestiti o aktivnostima koje će se poduzeti
4. po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće
 - kad je god moguće, ovi se razgovori obavljaju u nazočnosti stručnog suradnika psihologa, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu podršku
5. roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima pružanja psihološke pomoći djetetu u Ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja
6. obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju saznanja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
7. ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, stručni suradnik psiholog učinit će potrebne korake s ciljem pružanja pomoći djeci svjedocima nasilja
8. što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora treba posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Centar za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: CZSS), a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo

9. poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u Ustanovi
10. pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja te ih pozvati na prihvaćanje stručne psihološke pomoći unutar Ustanove ili izvan nje (CZSS, Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, obiteljska savjetovaništa i slično) te ih izvijestiti o obvezi Ustanove da se slučaj prijavi nadležnom CZSS, Uredu državne uprave u županiji (Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba), policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu
11. o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima te o događaju izvijestiti nastavničko osoblje

3. POSTUPANJE USTANOVE U SLUČAJU VRŠNJAČKOG SUKOBA

U slučaju vršnjačkog sukoba svaki djelatnik Ustanove dužan je:

1. odmah prekinuti sukob među djecom
2. obavijestiti o sukobu razrednika i stručnog suradnika psihologa
3. razrednik i stručni suradnik psiholog će obaviti razgovore sa sukobljenim polaznicima
4. dogovoriti će se s polaznicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti te da jedan drugome nadoknade eventualnu štetu
5. tražiti od polaznika da popune odgovarajući obrazac o događaju

6. u slučaju da polaznik češće ulazi u sukobe s vršnjacima razrednik i stručni suradnik psiholog će pozvati roditelje na razgovor s ciljem prevladavanja takve situacije i pružanja pomoći polazniku
7. prema potrebi polaznik će biti uključen u psihološko savjetovanje unutar Ustanove, a u slučaju potrebe i izvan Ustanove u dogovoru s roditeljima ili skrbnicima djeteta
8. ako polaznik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća restituciju, Ustanova će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom i Kućnim redom Ustanove

4. POSTUPANJE USTANOVE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE O NASILJU U OBITELJI

U slučaju da neki djelatnik Ustanove dobije informaciju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji, posebice ako se radi o oblicima tjelesnog ili emocionalnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja, taj je djelatnik dužan, s skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji, odmah o tome obavijestiti razrednika, stručnog suradnika psihologa i upravu Ustanove te postupiti prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (poglavlje D), koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske.

Uprava Ustanove i stručni suradnik psiholog dužni su:

1. obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s daljnjim postupanjem
2. pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici Ustanove posjeduju – ako je dijete zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja
3. upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi Ustanove da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji i Upravnom odjelu za obrazovanje, sport, mlade i demografiju
4. ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u psihološko savjetovanje unutar Ustanove ili preporučiti odgovarajuće vanjske ustanove (Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba)

5. ako je dijete zlostavljano od strane oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, Ustanova o tome treba odmah obavijestiti nadležni CZSS i postupati dalje u dogovoru s CZSS
6. ako roditelji odbijaju suradnju, o tome treba informirati nadležni CZSS i Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju
7. ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom na pregled idu jedan roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je i on zlostavljač) ili predstavnik Ustanove ili CZSS
8. tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik psiholog mora voditi službenu zabilješku koju potpisuju ravnateljica Ustanove, stručni suradnik psiholog koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
9. surađivati s nadležnim CZSS i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta

5. POSTUPANJE USTANOVE U SLUČAJU NASILJA PREMA POLAZNICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U USTANOVU (NASTAVNIKA I OSTALIH DJELATNIKA USTANOVE, RODITELJA, NEPOZNATIH OSOBA)

U slučaju kada postoji sumnja ili je polaznik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u Ustanovi (djelatnika Ustanove, svog roditelja ili roditelja drugog polaznika odnosno nepoznate osobe) djelatnik Ustanove obavezan je:

1. odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu
2. ako u tome ne uspije, odmah pozvati upravu Ustanove, stručnog suradnika psihologa ili drugog djelatnika Ustanove kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu i obavijestiti policiju

3. ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti upravu Ustanove i stručnog suradnika psihologa
4. upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi Ustanove da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji, Uredu državne uprave u županiji (Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba) te Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta
5. stručni suradnik psiholog dužan je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju događaja s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprječavanja dugoročnih posljedica traume, a tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilježku koju potpisuju ravnateljica Ustanove i stručni suradnik psiholog
6. nakon što stručni suradnik psiholog obavi razgovor s djetetom, uprava Ustanove, stručni suradnik psiholog ili razrednik trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u psihološko savjetovanje unutar Ustanove ili izvan nje
7. u slučaju da je dijete ozlijeđeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijeđeno, treba ga odmah odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik Ustanove ili predstavnik CZSS

6. POSTUPANJE USTANOVE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD DRUGOM ODRASLOM OSOBOM U USTANOVU

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja polaznika, djelatnika Ustanove ili nepoznate osobe) prema drugoj odrasloj osobi u Ustanovi (roditelju polaznika ili djelatniku Ustanove) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor Ustanove unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine unutar Ustanove, djelatnik Ustanove koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

1. odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje
2. upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, odnosno unošenja opasnih predmeta u prostor Ustanove i zatražiti od nje da isti napusti
3. ako u tome ne uspije, odmah pozvati upravu Ustanove, stručnog suradnika psihologa ili drugog djelatnika Ustanove kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju
4. ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti upravu Ustanove i stručnog suradnika psihologa
5. o događaju obavijestiti policiju, nadležni CZSS, Upravni odjel za obrazovanje, sport, mlade i demografiju te Ministarstvo znanosti i obrazovanja

7. POSTUPANJE USTANOVE U SLUČAJU NASILJA PREMA DJELATNICIMA USTANOVE OD STRANE POLAZNIKA USTANOVE

U slučaju da je djelatnik Ustanove doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane polaznika Ustanove on treba o tome izvijestiti upravu Ustanove i stručnog suradnika psihologa koji su dužni:

1. razgovarati s polaznikom Ustanove u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
2. odmah obavijestiti roditelje polaznika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
3. prema polazniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom i Kućnim redom Ustanove
4. uključiti polaznika u psihološko savjetovanje unutar Ustanove ili u dogovoru s roditeljima u vanjskoj ustanovi
5. o svemu obavijestiti nadležni CZSS i Ured državne uprave u županiji (Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba), a po potrebi i policiju
6. ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u Ustanovi, zbog čega je Ustanova uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pisanom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Ministarstvo zanosti, obrazovanja i sporta
7. u slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru Ustanove svjedoče drugi polaznici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, stručni suradnik psiholog dužan je osigurati psihološku pomoć tim polaznicima

8. EVIDENCIJA USTANOVE O SUKOBIMA I NASILJU U USTANOVU

Ustanova vodi evidenciju o sukobima i nasilju na posebnom obrascu. Taj obrazac popunjava djelatnik Ustanove koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz evidencije sastavni je dio izvješća Ustanove o događaju.

Obrazac Evidencija sukoba/nasilja u Ustanovi sastavni je dio ovog Protokola (Dodatak 1).

Ustanova Kurikulumom te Godišnjim planom i programom rada predviđa provođenje aktivnosti prevencije nasilja i promicanja modela nenasilnog rješavanja sukoba te zaštite prava polaznika.

Ovaj Protokol stupa na snagu danom objave na web-stranici Ustanove i sastavni je dio Kućnog reda Ustanove.

Ravnateljica Ustanove: Sanda Gale, univ. spec. stud. eur.

Protokol o postupanju slučaju nasilja objavljen je na web-stranici Ustanove 28. studenog 2023. godine.

Zagreb, 28. studenog 2023. Godine

Klasa: 602-025/23-21

Ur.broj: 251-741-23-31-01

Dodatak 1. EVIDENCIJA SUKOBANASILJA U USTANOVU

Naziv Ustanove	Sportsko učilište PESG
Datum događaja	
Sudionici događaja	
Mjesto i vrijeme događaja	
Zapisnik o događaju	
Poduzete mjere	
Osoba koja je prijavila događaj (ime i prezime te vlastoručni potpis osobe)	